

TÜRK KAMU YÖNETİMİ (TKY) DERSİ İZLENESİ

AÜ SBF 2025-2026 Bahar Dönemi

Prof. Dr. Seriyse SEZEN

<https://acikders.ankara.edu.tr/course/view.php?id=5647>

<https://ankarauniversitesi.academia.edu/SeriyeSezen>

Dersin sonul hedefi, Türkiye’de kamu yönetiminin yapılanmasına ilişkin temel bilgilerin, bu yapı ile ulusal ve uluslararası ekonomi-politik bağlam arasında ilişkisi kurularak kazandırılmasıdır. Derste, önce, kamu yönetimi kavramları ile küreselleşme ve dijitalleşmenin kamu yönetimi üzerindeki etkileri irdelenecektir. Kamu yönetimine devletten bağımsız bakılamayacağından, ikinci aşamada, “devlet”e, devlet türlerine odaklanılacaktır. Ardından, Türkiye’de devletin nitelikleri analiz edilerek kamu yönetimi ile devletin sosyo-ekonomik ve politik biçimlenmesi arasındaki ilişki üzerinde durulacaktır. Son aşamada Türkiye’de kamu yönetiminin örgütlenmesi, işlevler, işleyiş ve yeniden yapılanma bağlamında incelenecektir.

*Plan ve Temel Kaynakça:*¹

1. Hafta: Tanışma ve Ders Hakkında Bilgilendirme

2. Hafta: Kamu Yönetimi- Temel Kavramlar

Kurthan Fişek, *Yönetim* → “Yönetim Biliminin Tanım, Kapsam, Nitelik ve Yöntemi-Yönetimin Özü: İşbölümü-Otorite-Hiyerarşi- Yönetimsel Örgütlenmenin Evrensel Öğeleri, Araç ve Yarınları”

Birgül A. Güler, *Türkiye’nin Yönetimi* → “Yönetim ve Yönetimin İncelenmesi”

Bilal Eryılmaz, *Kamu Yönetimi* → “Kamu Yönetiminin Niteliği”

Onur Karahanoğulları, → *İdare Hukuku* → “İdari İşlev: Kamu Hizmeti”

Cem Eroğul, *Devlet Nedir* → “Devletin Üç İşlevi”

3. Hafta: Küreselleşme, Dijitalleşme ve Kamu Yönetimi

Bilal Eryılmaz, *Kamu Yönetimi* → “Kamu Yönetiminin Niteliği”.

Şinasi Aksoy, “Yeni Sağ ve Devletin Değişimi”, *Türkiye’de Kamu Yönetimi*, (Ed. B. Aykaç vd.), Yargı, Ankara 2003: 545-559.

Seriye Sezen, “Kamu Yönetimi Reformları: Küresel Bir Düzenleme mi”, *Amme İdaresi Dergisi*, 42/1, 2009: 322-346.

Seriye Sezen, “International versus domestic explanations of administrative reforms: The Turkish case”, *International Review of Administrative Sciences*, 77/2, 2011: 322-346.

Nur Şat, “Blokzincir (Blockchain)’in Kamu İdaresine Olası Etkileri Üzerine”, *Amme İdaresi Dergisi*, 52/4, 2019: 117-147.

Veysel Erol, “Yapay Zekânın Kamu Yönetimine Etkisi”, *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 82, 2024: 11-25.

M. Yıldız, C Babaoğlu (Der.) (2020). *Teknoloji ve Kamu Politikaları: Yeni Teknoloji ve İş Yapma Biçimlerinin Kamu Yönetimi ve Politikalarına Etkisi*, Ankara: Gazi Kitabevi.

¹ Haftalık kaynakların sırası, dersin içeriğine göre belirlenmiştir. Baskı değişiklikleri nedeniyle sayfa numaraları değişebilmektedir. Bu nedenle kitaplarda yalnızca ilgili bölüm başlıkları verilmiş, sayfa numaraları belirtilmemiştir.

TBD, *Kamuda Yapay Zeka Uygulamaları*, 2024, <https://www.tbd.org.tr/pdf/kamubib-calisma-grubu/kamuda-yapay-zeka-uygulamalari-2024.pdf>

4-5. Hafta: Sosyo-ekonomik Düzen, Egemenliğin Kaynağı ve Örgütlenmesi ile Hükümet Sistemine Göre Devletler

M Ali Kılıçbay, “Ulus-Devlet Sona mı Eriyor?”, *Dinin Fiziği Demokrasinin Kimyası*, İmge, Ankara, 1999.

Ozan Erözden, *Ulus-Devlet*, 2. Baskı, Oniki Levha, İstanbul 2008.

Atila Nalbant, *Üniter Devlet*, 2. Baskı, Oniki Levha, İstanbul 2012.

Onur Karahanoğulları, *İdare Hukuku* → “I. Kavramlar ve Anayasal İlkeler”

Kemal Gözler, *Anayasa Hukukuna Giriş* → “Devlet Şekilleri II: Üniter Devlet-Bileşik Devlet” ve “Hükümet Sistemleri”.

Ergun Özbudun, *Türk Anayasa Hukuku* → “Hükümet Sisteminin Niteliği”

Ozan Zengin, “Türkiye’de Başkanlık Sistemi: Siyasal Sistemin Niteliği ve Yönetimsel Yapıdaki Değişim”, *Türkiye’de Kamu Politikaları: Güncel Konular ve Eğilimler*, Ed. Can U. Çiner, KAYAUM, Ankara 2020: 85-126.

Bilal Eryılmaz, *Kamu Yönetimi* → “Kamu Yönetiminin Örgütlenmesi”

Ruşen Keleş, *Yerinden Yönetim ve Siyaset* → “Siyasal Yerinden Yönetim”

Birgül A. Güler, *Türkiye’nin Yönetimi* → “Türk Kamu Yönetiminin Özellikleri”

Kemal Gözler & Gürsel Kaplan, *İdare Hukuku Dersleri* → “İdari Teşkilata Hakim Olan İlkeler”

Koray Karasu, “Topraktan Bağımsızlaşma ve Merkezleşme Tartışmaları Çerçevesinde Kamu Örgütlenmesi”, *Memleket Siyaset Yönetim*, 12/28, 2017: 81-110.

6-7. Hafta: Kamu Örgütlerinin İşlevsel Sınıflandırması ve Yeni Hükümet Sisteminde Merkezi Yönetimin Dönüşümü

Cengiz Ergün, “İdarenin Şematik Temsilinde Sınırlar ve Sorunlar”, *Mülkiye Dergisi*, 49(3), 2025: 499-540.

Onur Karahanoğulları, *İdare Hukuku* → “II. Genel (Merkezi) İdare Örgütlenmesi”

Birgül A. Güler, *Türkiye’nin Yönetimi* → “Genel Yönetim”

K. Gözler, G. Kaplan, *İdare Hukuku Dersleri* → “İdari Teşkilat: Merkezi İdare (Devlet İdaresi)”

Bilal Eryılmaz, *Kamu Yönetimi* → “Kamu Yönetiminin Örgütlenmesi” ve “Kamu Yönetiminin Yapısı”

Ozan Zengin, “Türkiye’de Başkanlık Sistemi: Siyasal Sistemin Niteliği ve Yönetimsel Yapıdaki Değişim”, *Türkiye’de Kamu Politikaları: Güncel Konular ve Eğilimler*, Ed. Can U. Çiner, KAYAUM, Ankara 2020: 1-24.

B. Doğan, Z. Erdoğan, “Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sisteminde Cumhurbaşkanı Yardımcıları ve Bakanlar”, *Necmettin Erbakan Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 4/1, 2021: 2-24.

F. Tolga & H. Turan, “Kısmen Otonom Yapı Olarak Cumhurbaşkanlığı Politika Kurullarının Faaliyetleri Üzerine Bir Araştırma”, *Amme İdaresi Dergisi*, 58/2, Haziran 2025: 233-276.

Tekin Avaner, Recep Fedai, “Türk Kamu Yönetiminde Ofis Sistemi: E-Devlet Uygulamalarından Dijital Dönüşüm Ofisine”, *Amme İdaresi Dergisi*, 52/2, Haziran 2019: 115-148.

A. Konukman, O. Şimşek, “Ulusal Varlık Fonları ve Türkiye Uygulaması”, *Çalışma ve Toplum*, 2017/4: 1913-1944.

Burcu Zengin vd., “Dünyada Varlık Fonları ve Türkiye Varlık Fonunun Diğer Ülke Varlık Fonları ile Karşılaştırması”, *İşletme Araştırmaları Dergisi*, 12/1, 2020: 95-110.

8-9. Hafta: Devlet Egemenliğinin Ülke Toprağında/Yabancı Topraklarda Uzantıları: Taşra ve Yurtdışı Örgütü

- Onur Karahanoğulları, *İdare Hukuku* → “II. Genel (Merkezi) İdare Örgütlenmesi: A. Cumhurbaşkanlığı Örgütü, B. Genel İdarenin Ülkesel Örgütü”
- Birgül A. Güler, *Türkiye'nin Yönetimi* → “Mülki Yönetim”.
- Bilal Eryılmaz, *Kamu Yönetimi* → “Merkezi Yönetimin Taşra (Çevre) Örgütü”.
- Kemal Gözler, Gürsel Kaplan, *İdare Hukuku Dersleri* → “Merkezi İdarenin Taşra Teşkilatı (Devlet İdaresinin Mülki Teşkilatı)”.
- Örsan Ö. Akbulut, “Küresel Dönemde Ulus-devlet ve Mülki İdari Yapılanma”, *İdarecinin Sesi*, Ocak-Şubat 2011: 34-35.
- Abdullah Yılmaz vd., “Parlamenter Sistemden Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemine Geçiş Sürecinde Türkiye’de Mülki İdare Sisteminin Dönüşümü”, *Çağdaş Yerel Yönetimler Dergisi*, 29/4, Ekim 2020: 45-71.
- Oral Karakaya, “Türkiye’de Mülki İdarenin Siyaset-Yönetim Dikotomisi Çerçevesinde Değerlendirilmesi”, *KMÜ Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 27/48, 2025: 320-340.
- Can U. Çiner, C. Yıldızcan, “Prefects in the Midst of Storms: The Case of Turkey”, in: *Prefects, Governors and Commissioners: Territorial Representatives of the State in Europe*, Ed. G Tanguy & J-M Eymeri-Douzanset, PalgraveMacmillan 2021.
- Can U. Çiner, Oral Karakaya, “Merkez-Yerel İlişkileri ve Mülki İdarenin Dönüşümü”, *Ankara Üniversitesi SBF Dergisi*, 68/2, 2013: 63-93.
- Can U. Çiner, Oral Karakaya, “Merkeziyetçiliğin Yeni Biçimi: Yetki Genişliği İlkesinin Değişen Uygulaması”, *Memleket Siyaset Yönetim*, 19/42, 2024: 215-242.
- Ç. Akman, M. Kalender, “Yerelde Yeni Bir Merkezi Yönetim Birimi: Yatırım İzleme, Değerlendirme ve Koordinasyon Başkanlığı”, *Ankara Üniversitesi SBF Dergisi*, 73/4, 2018: 1025-1056.
- Hakan Uslu, Rahman Dağ, “Does the Governorship Matter for Provincial Economic Development?” *International Journal of Public Administration*, 47/8, 2024: 551-565.
- Temel İskit, *Diplomasi: Tarihi, Teorisi, Kurumları ve Uygulaması*, Bilgi Üniversitesi → “Modern Diplomasinin Kurumları ve Araçları”, “Türkiye Cumhuriyeti Diplomasisi ve Dışişleri Bakanlığı”
- Fırat Yıldız, Evren Küçük, “Türk Dışişleri Bürokrasisinde Değişen Normlar: Kariyerdışı Büyükelçi Atamalarının Yasal Arka Planı”, *Amme İdaresi Dergisi*, 55/2, 2022: 89-118.

10. Hafta: Türkiye’de Yerinden Yönetim: Yerel Yönetimler

- Ruşen Keleş, *Yerinden Yönetim ve Siyaset* → “Yerel Yönetim Kavramı”, “Yerel Yönetimlerin Dayandığı Değerler”, “Yerel Özerklik”, “Anayasalarımızda Yerel Yönetimler”, “İl Özel Yönetimleri”, “Köylerimizde Yerel Yönetim”, “Belediyeler”, “Anakent Yönetimleri”, “Devlet ve Yerel Yönetim İlişkileri”.
- Onur Karahanoğulları, *İdare Hukuku* → “III. Yerel Yönetimler” → A. Köy, B. İl Özel İdaresi, C. Belediye Büyükşehir Belediyesi
- Birgül A. Güler, *Türkiye'nin Yönetimi* → “Yerel Yönetim”
- Bilal Eryılmaz, *Kamu Yönetimi* → “Yerel Yönetimler”
- Kemal Gözler, Gürsel Kaplan, *İdare Hukuku Dersleri* → “Yer Yönünden Yerinden Yönetim Kuruluşları: Mahalli İdareler”

- Ozan Zengin, “Kavramlar Üzerinden Yerel Özerkliği Tartışmak”, *Kentsel Politikalar*, Ed. A. Mengi, D. İşçioğlu, PALME, Ankara 2018: 662-675.
- Oral Karakaya, “İl Özel İdarelerinin ‘Özel’liği”, *Ankara Üniversitesi SBF Dergisi*, 80/1, 2025: 159-183.
- Evrım Tan, “Quo vadis? The local government in Turkey after public management reform”, *International Review of Administrative Sciences*, 86/1, March 2020: 115-133.
- Rüya Bayarı, K. Karabacak, Başkent’in Merkezinde Köy Kalmak: Çankaya İlçesinin (Ankara) Kırsal Mahalleleri”, *Ege Coğrafya Dergisi*, 29/1, 2020: 87-106.

11-12. Hafta: Türkiye’de Yerinden Yönetim: Hizmet Yerinden Yönetim Kuruluşları

- Bilal Eryılmaz, *Kamu Yönetimi* → “Hizmet Yerinden Yönetim Kuruluşları”.
- K Gözler, G Kaplan, *İdare Hukuku Dersleri* → “Hizmet Yönünden Yerinden Yönetim Kuruluşları: Kamu Kurumları”
- Sonay Bayramoğlu, *Yönetişim Zihniyeti*, İletişim, İstanbul 2005.
- Seriye Sezen, *Türk Kamu Yönetiminde Kurullar*, TODAİE, Ankara 2003.
- Seriye Sezen, “Independent Regulatory Agencies: Are they Really Autonomous?”, *Public Administration and Development*, 27/4, October 2007: 319-332.
- Adnan Karataş, “Analysis of Institutional Independence and Autonomy of Regulatory and Supervisory Agencies in the Context of the Presidential Government System”, *Kırıkkale Hukuk Mecmuası*, 5/2, 2025: 845-872.
- Koray Karasu, “Yerelleşme Söylemi ve Bölge Kalkınma Ajansları”, *Memleket Siyaset Yönetim*, 4/11, 2009: 1-43.
- Pınar F. Akkoyunlu, *Kamu İktisadi Teşebbüsleri ve Özelleştirme*, Beta, İstanbul 2011.
- Güneri Akalın, *KİT’ler ve Özelleştirmeleri*, Gazi Kitabevi, Ankara 2003.
- İbrahim Özdemir, *Meslek Kuruluşlarının Kamu Kurumu Niteliği*, TOBB Yayını, Ankara 2004.
- Kemal Gözler, *Türkiye’nin Yönetim Yapısı*, 3. Baskı, Ekin, Bursa 2021 → “Kamu Kurumu Niteliğinde Meslek Kuruluşları”

13. Hafta: Genel Değerlendirme

Temel kaynaklar:

- Kurthan Fişek, *Yönetim*, herhangi bir baskı.
- Birgül A. Güler, *Türkiye’nin Yönetimi-Yapı*, 6. Baskı, İmge 2021.
- O. Karahanoğulları, *İdare Hukuku*, (Bölüm: Kamu Hizmetlerinin Örgütlenmesi: İdari Teşkilat), 3. Baskı, Turhan, Ankara 2025.
- Kemal Gözler, *Türkiye’nin Yönetim Yapısı*, Güncel Baskı, 5. Baskı, 2024, Ekin Kitabevi.

Temel kavramlar için yardımcı kaynak:

- Kamu Yönetimi Sözlüğü*, (Ö. Bozkurt, T. Ergun, S. Sezen), herhangi bir baskı, TODAİE, Ankara.

Asya Coğrafyasından Yönetim Üzerine Metinler:

- Beydaba, *Kelile ve Dimne*, İskele, 2012 (3. Yüzyıl, Hindistan)
- Wu Jing, *Yönetim Sanatı*, Türkiye İş Bankası, 2023 (8. Yüzyıl, Çin)
- Yusuf Has Hacib, *Kutadgu Bilig*, İskele 2013 (11. Yüzyıl, Orta Asya)
- Nizamü’l-Mülk, *Siyasetname*, Türkiye İş Bankası, 2009 (11. Yüzyıl, Selçuklu)
- Defterdar Sarı Mehmet Paşa, *Devlet Adamlarına Öğütler*, TODAİE, 1969 (18. Yüzyıl, Osmanlı)